

PEYGAMBER EFENDİMİZ'İ SEVMEDE ÖLÇÜ*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ alâ hayri halkihî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

لَا تُرْسِلُوا الْإِبِلَ نَهْلًا وَصَرُّوَهَا صَرًّا
فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ تَرْضِعُهَا

(ع. طب. ض. عن سلمة بن الكوع)

RE. 471/7 (*Lâ türsilü'l-ibile bühlen, ve surruhâ sarren, feinne'ş-şeytâne terdahâ*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlelerinden razı olsun... Allah'ın rahmeti, bereketi, lütfu, ihsanı, ikramı, dünya ve ahirette sizlere, sizlerin üzerine olsun....

Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek hadîs-i şeriflerinden bir demet, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabınının 471. sayfasınının 7. hadisinden itibaren okuyup izahına geçmek istiyoruz.

Bu hadîs-i şeriflerin okunmasına ve izahına geçmeden önce Peygamber SAS Efendimiz'in ruhuna hediye olmak üzere ve onun cümle âlinin, ashabının, etbâının ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve evliyâullahın ve hâssaten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyemizin ve onların halifelerinin,

müridlerinin, muhiblerinin ruhlarına hediye olması için; Okuduğumuz kitabı te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed

Ziyâüddîn Hocamız'ın ruhu için, kendisinden feyz aldığımız Mehmed Zahid Kotku Hocamız'ın ruhu için, bu hadislerin bize kadar gelmesine emek sarf etmiş olan alimlerin, râvilerin ruhları için;

Bu beldeleri fethetmiş olan şehidlerin, fatihlerin, gazilerin, mücahidlerin, sonra düşman istilasından kurtarmak için çalışan muvahhidlerin ruhları için;

Cümle hayrât u hasenât sahiplerinin ve bilhassa şu camimizin bânîsi İskender Paşa'nın ve bunu tekrar tekrar tamir edip canlı, temiz, pak, hizmete âmâde tutmak için, mâlen, bedenlen ve maddeten yardımcı olanların, kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan ve yakından buradaki hadîs-i şerif meclisine, hadisleri dinlemek üzere teşrif etmiş olan siz kardeşlerimizin, âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhları için; biz yaşayan müslümanların da Rabbimiz'in rızasına uygun, Peygamber Efendimiz'in sünnetine muvâfık yaşayıp, huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olması için, bir Fâtîha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, Efendimiz'e ve bu saydıklarımıza hediye edip öyle başlayalım!

.....

a. Develerinizi Suladıktan Sonra Salmayın!

Bu hadîs-i şerifler *Ramuzü'l-Ehadis* kitabınının 471. sayfasında... O sayfanın 7. hadisinde kalmıştık, oradan itibaren. Metinlerini merak edenler, Arapçalarını takip etmek isteyen kardeşlerimiz, kaynaklarını öğrenmek isteyenler kaydetsinler. Oradan takip edebilirler.

Metnini okumuş olduğumuz birinci hadîs-i şerif Arap alemiyle, çöl hayatıyla ilgili Peygamber Efendimizin bir tavsiyesidir. Taberani Selemetü'bnü Ekva' RA'dan rivayet eylemiş. Daha başka kaynaklarda da var. Buyuruyor ki:¹

لَا تُرْسِلُوا الْإِبِلَ نَهْلًا وَصَرُّوَهَا صَرًّا

فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ تَرْضَعُهَا

(ع.طب.ض. عن سلمة بن الكوع)

¹ Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.VII, s.27, no:6275; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.IV, s.196, no:6528; Ruyani, *Müsned*, c.III, s.319, no:1148; Selemetü'bnü Ekva' RA'dan

Kenzü'l-Ummal, c.XV, s.424, no:41676; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.102, no:16330.

RE. 471/7 (*Lâ türsilü'l-ibile bühlen, ve surruhâ sarren, feinne's- şeytâne terdauhâ*)

(*Lâ türsilü'l-ibile bühlen*) “Develerinizi suladıktan, içirdikten sonra salmayınız. (Ve *surruhâ sarren*) Memelerini sımsıkı bağlayınız. (*Feinne's-şeyâtîne terdauhâ*) Çünkü şeytanlar onları emer.”

Yani bereketi gitmesin, sütler zayi olmasın diye hayvanların korunmasını böylece peygamber SAS Arap yarımadasında deve güden, deve bakan kimselere tavsiye etmiş oluyor. Oranın iklimine, haline, âdetine uygun bir emir. Tabii bizim memleketimizde deve yok değil, vardır. Ege Bölgesi'nde, Güneydoğu Anadolu'da gene vardır. Yine bu tedbire onlar da riayet etsinler.

b. Çocuklarınızı Güneş Batınca Dışarı Salıvermeyin!

Bu ikinci hadis-i şerif de biraz o konuyla ilgili gibi. Biraz daha geniş. Ahmed ibn-i Hanbel'de ve Müslim'de, Ebû Dâvud'da, Câbir RA'dan rivayet edilmiş. Burada da Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:²

² Müslim, *Sahih*, c.X, s.287, no:3757; Ebu Davud, *Sünen*, c.VII, s.178, no:2237; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.312, no:14381; Beyhaki, *Sünenü'l- Kübra*, c.V, s.256, no:10125; Begavi, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.12; Ebu Avane, *Müsned*, c.V, s.144, no:8162; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XVI, s.439, no:45321; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.103, no:16331.

لَا تُرْسِلُوا مَوَاشِيَكُمْ وَصَبْيَانَكُمْ إِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ
حَتَّى تَذَهَبَ فَحَمَةُ الْعِشَاءِ فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ تَنْبَعَثُ
إِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ حَتَّى تَذَهَبَ فَحَمَةُ الْعِشَاءِ

(حم. م. د. عن جابر)

RE. 471/8 (*Lâ türsilû fevaşîküm ve sıbyâneküm izâ gâbeti's- şemsü, hatta tezhebe fahmetü'l-işâi, feinne's-şeyâtîne tenbaisu izâ gâbeti's-şemsü, hattâ tezhebe fahmetü'l-işâi.*)

(*Lâ türsilû fevaşîküm ve sıbyâneküm*) “Beslediğiniz sürü hayvanlarınızı ve çoluk çocuğunuzu, yavrularınızı, evlatlarınızı güneş battıktan sonra salıvermeyin araziye; (*izâ gâbeti's-şemsü*) akşamın karanlığı bastırmadıktan sonra...” Yani akşamın aydınlığı bitip yatsı gelmedikten sonra onları salıvermeyin. O arada salıvermeyin!

(*Feinne's-şeyâtîne tenbaisu izâ gâbeti's-şemsü*) “Çünkü şeytanlar güneş batar batmaz ortalığı doldururlar, çıkarlar, boşanırlar ortalığa; (*hattâ tezhebe fahmetü'l-işâi*) yatsının o vakti gelip çökünceye kadar ortalıkta onlar dolaşırlar. O bakımdan o arada, güneşin batması sırasında ortalığa çocuğunuzu, hayvanlarınızı salıvermeyiniz!” tavsiyesi var.

c. Beni Hakkımdan Fazla Yüceltmeyin!

Üçüncü hadis-i şerif.

Taberânî, Hâkim ve Hennad Ali ibn-i Hüseyin (*radiya'llâhu anhüm*) ecmainden, o da babasından nakletmiş.

Peygamber SAS Hazretleri tevazu ile buyuruyor ki:³

لَا تَرْفَعُونِي فَوْقَ حَقِّي فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى اتَّخَذَنِي
عَبْدًا قَبْلَ أَنْ يَتَّخِذَنِي رَسُولًا

(هناد، طب.ك. عن علي بن الحسين عن أبيه)

RE. 471/9 (*La terfaunî fevka hakkî, feinna'llàhe teâlâ kad ittehazenî abden, kable en yettahizenî rasûlâ*)

“Beni hakkımdan fazla yükseltmeyin. Çünkü Allah-u Teala beni peygamber seçmeden önce kul olarak seçti, yarattı. Yani benim kul olduğumu ey ümmetim sakın hatırınızdan çıkarmayın!”

Başka hadis-i şerif hatırlıyorum, Efendimiz buyuruyor ki:⁴

³ Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.III, s.128, no:2889; Abdullah ibn-i Mübarek, *Zühd*, c.I, s.350, no:984; Hakim, *Müstedrek*, c.III, s.196, no:4825; Hennad, *Zühd*, c.II, s.410, no:797; Haris, *Müsned*, c.IV, s.20, no:941; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.VIII, s.587, no:14228; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimaşk*, c.IV, s.76; Ali ibn-i Hüseyin babasından.

Kenzü'l-Ummal, c.III, s.652, no:8337; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.106, no:16337.

⁴ Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.308, no:3148; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1440, no:4308; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.2, no:11000; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIV, s.398, no:6478; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan. Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.401, no:7493; Abdullah ibn-i Selâm RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.530, no:31882; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.15, no:11; *Camiü'l-Ehadîs*, c.VII, s.25, no:5712.

أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا فَخْرَ وَبِيَدِي
لِوَاءِ الْحَمْدِ وَلَا فَخْرَ وَمَا مِنْ نَبِيٍّ يَوْمَعِذِ آدَمَ فَمَنْ
سِوَاهُ إِلَّا تَحْتَ لِوَائِي وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ
الْأَرْضُ وَلَا فَخْرَ وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ وَلَا
فَخْرَ

(حم. ت. حسن. ه. عن أبي سعيد)

RE. 152/2 (*Ene seyyidü veledi âdeme yevme'l-kıyâmeti ve lâ fahra, ve bi-yedî livâü'l-hamdi ve lâ fahra, ve mâ min nebiyyin yevme izin âdemü femen sivâhü illâ tahte livâî; ve ene evvelü men tenşakku anhü'l-ardu ve lâ fahra; ve ene evvelü şâfiin ve evvelü müşeffain ve lâ fahr.*)

(*Ene seyyidü veledi âdeme yevme'l-kıyâme*)
“Ben kıyamet gününde Adem AS’ın evlâtlarının, yâni insan cinsinin seyyidiyim, en şereflişiyim, en efendisiyim, en önde geleniyim; (*ve lâ fahra*) iftihar yok!” “Durum bu merkezde; ben Allah’ın bana bahşettiğı bu dereceyi, sordunuz diye ifade ediyorum.” demek.

(*Ve bi-yedî livâü'l-hamdi ve lâ fahra*) “Hamd sancağı, *Livâü'l-Hamd* benim elimde olacak; öğünmek yok.”

(*Ve mâ min nebiyyin yevme izin*)
“Peygamberlerden hiçbir peygamber yoktur ki, o kıyamet gününde, (*âdemü femen sivâhü*) Adem ve ötekiler... (*İllâ tahte livâî*) O gün hepsi benim

Livâü'l- Hamd'imîn, benim dalgalandırdığım şanlı Hamd Sancağı'nın altında olacaklar.”

(*Ve ene evvelü men tenşakku anhü'l-ard*)
“Yeryüzü yarılıp da, içindekileri çıkardığı zaman, ilk çıkan ben olacağım. (*Ve ene evvelü şâfiin*) Ve ilk şefaati edecek olan ben olacağım. (*Ve evvelü müşeffain*) Ve şefaati ilk kabul olan kimse de ben olacağım. (*Ve lâ fahra*) Bir öğünç bahis konusu değil.” diye buyuruyor.

Diyor ki:

“—Cennette bir makam vardır ki, o Makam-ı Mahmud diye adlandırılır, o makama beşerden sadece bir kişi çıkacak. Bir kişi çıkabilecek o kadar yüksek makama, en yüksek makam. Sanıyorum ki o bir kişi benim diyor tevazu ile. Üslubu böyle yani.

Yine Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁵

أَتَى بَابَ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَسْتَفْتِحُ فَيَقُولُ
الْخَازِنُ مَنْ أَنْتَ فَأَقُولُ مُحَمَّدٌ فَيَقُولُ بِكَ أُمِرْتُ
لَا أَفْتَحُ لِأَحَدٍ قَبْلَكَ

(م. حم. وعبد بن حميد عن أنس)

⁵ Müslim, *Sahîh*, c.I, s.188, no:197; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.136, no:12420; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.379, no:1271; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.119, no:400; İbn-i Ebî Asım, *Evâil*, c.I, s.62, no:10; Begavî, *Şerhü's- Süneh*, c.VII, s.447; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.138, no:418; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.462, no:955; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.532, no:31890; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.I, no:2; *Câmiü'l- Ehâdîs*, c.I, s.9, no:1.

RE. 3/1 (*Âtî bâbe'l-cenneti yevme'l-kıyâneh*)
“Cennetin kapısına ben vardığım zaman,
(*feesteftihu*) onun açılmasını isteyeceğim.
(*Feyekülü'l-hâzin*) Cennetin bekçisi Hâzin isimli
melek, soracak: (*Men ente?*) “Kimsin sen?..”

Peygamber Efendimiz de kendisini tanıttı:

(*Ene muhammedün*) “Ben Muhammed'im! Allah'ın habîbi, ahir zaman peygamberi Muhammed'im.” diyecek.

O zaman cennetin bekçisi meleğin, Rıdvân'ın cevabı şu olacak: (*Bike ümirtü en lâ efteha kableke*) “Yâ Rasûlallah! Senden evvel bu kapıyı başka birisine açmamakla emrolunmuştum. Buyur, gir!” diyecek.

İlk önce cennete dahil olan Peygamber Efendimiz. Kabrinden ilk kalkan Peygamber Efendimiz. Yani insanların en üstünü, mahlukatın en şerefli, eşrefi mahlukat olduğundan hiç şüphesiz yok.

Ama bir tehlike var, bir tehlike var ki onun büyüklüğünün derecesini anlayamayıp itikadı bozmak. İtikadı bozma tehlikesi var. İtikad bozuldu mu her şey gider elden. Çünkü Allah-u Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'inde buyuruyor ki:

“—Ben her günahı affederim, şirk müstesna...”

Müşrikliği, Allah'ı tanımamayı, Allah'ı yanlış tanımayı affetmiyor Rabbimiz Teâlâ... Dikkat edin inançsızlığı değil müşrikliği bile affetmiyor. Ne fark var inançsızlık ile müşriklik arasında?

Müşrik, bir inanca sahip ama yanlış inanca sahip. Allah'a şirk koşuyor, yanlış tanıyor. Allah'ın sıfatlarını yanlış biliyor. Onun vâhid ü ehad olduğunu idrak edememiş. Gene bir Allah inancı var, yetmez!

“—Bütün dinler kutsaldır.”

Öyle şey yok, bâtil din bâtildir. Hiç kıymeti yok. Çöplüğe at. Hak din İslâm'dır. Peygamber SAS Efendimizin bize bildirdiği, Kur'an-ı Kerim'in yazdığı itikattan başka bir tarzda itikada sahip olmuşsa, geçmiş ona... O insanın bir kâr etmesi mümkün değildir.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ

لِمَنْ يَشَاءُ

(النساء: ٤٨)

(*Inna'llàhe lâ yağfiru en yüşreke bihî*) “Allah, kendisine herhangi bir şekilde, herhangi bir yanlış düşünce ile şirk koşulmasını asla affetmez. (*Ve yağfiru mâ dûne zâlike li-men yeşâ'*) Öteki günahlardan —ne kadar korkunç olursa olsun, ne kadar büyük olursa olsun— tevbe ederse kul, Allah affeder. Öteki günahları affedebilir.” (Nisâ, 4/48)

Allah-u Teâlâ Hazretleri hiçbir şeyin kendisine eş ve şerik ve ortak koşulmasına razı gelmez. Bunu afv u mağfiret etmez. Bunun dışındaki günahları affeder. Arsızlık etmiş, huysuzluk etmiş, edepsizlik etmiş, günah işlemiş, gaflete düşmüş, hata etmiş, cahillik eylemiş. Affedebilir, hepsini

affedebilir. Müşrikliği affetmiyor. Kendisine bir şeyin ortak koşulmasını, şerik koşulmasını affetmiyor. Nerede kaldı ki kıpkızıl inkârcılık?

“—Canım benim inancım var, kendime göre inancım var.”

Başına çalınısın kendine göre inancın! Yani senin kendine göre inancın makbul mü? Sen inancı kime kabul ettireceksin? Allah-u Teâlâ Hazretlerine... Allah kabul etmedikten sonra inancın ne kıymeti var? Allah kabul etmedikten sonra, yapılan ibadet denilen nesnenin ne kıymeti var? Hayrın ne kıymeti var? Ömrün ne kıymeti var? Mühim olan Allah'ın kabul etmesi.

Allah-u Teâlâ Hazretleri kendisinin doğru düzgün bilinmesini istiyor. Doğru bilinmediği zaman, eğri bilindiği zaman kabul etmiyor. Muhterem kardeşlerim, bu çok mühim bir nokta. Onun için üzerinde döne döne duruyorum.

Benim bir inancım var. Nasıl inancın var? Allah'ı nasıl bilirsin söyle bakalım.

“—Allah baba...”

Haşa, sümme haşa, sümme haşa. Yahu hiç *Kul hüva'llah* okumadın mı?

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

(الإخْلَاص: ١ - ٤)

(*Kul hüva'llàhu ehad*) “De ki ey Rasûlüm; ey mü'min ve îmanlılar deyin ki: O Allah bir tektir, onun şeriki, nazîri yoktur.”

Vâhid demiyor, *ehad* diyor. Onun ötekisinden daha inceliği var. Öyle bir bir ki, hiç öteki birlere benzemez. Öyle bir bir...

(*Allahu's-samed*) “Her mahlûka ihtiyacını veren, muhtaç olduğu ihtiyaçları karşılayan, yaratan, yaşatan, her varlığın varlığını devam ettiren odur, sameddir.

(*Lemyelid ve lemyûled*) Ne onun çocuğu olmuştur ne de obirisinin çocuğudur. Doğurmamıştır, doğmamıştır.” (İhlâs, 112/1-4) Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin evladı yok, anası yok, babası yok.

Sen ona Allah baba nasıl dersin?

“—Ne bileyim, valla bilmem bizim mahallede söylüyorlar.”

Hristiyanlar söyler kardeşim! Hristiyanlar söyler. Neden söyler? Onların itikadı bozuk, üçe inanıyor. Baba tanrı, oğul tanrı, Ruhü'l-kudüs. Öyle şey olur mu? Olmaz. Olmaz ama inanıyor.

Onun için, büyüğüne söz söylemek istediği zaman Allah baba diyor. Sen Hristiyan ağzını neden kullanırsın? Cahillikten kullanıyor. Aslında Hristiyan değil ama cahilliğinden, “Allah baba affeder.” diyor. Allah baba yok, öyle şey olmaz!

Allah-u Teâlâ Hazretlerini nasıl bilmek gerekiyorsa öyle bileceksin. Bilmezsen sadece içinde kuru bir inancın olması, “Ben inançsız insan değilim, inançlı insanım, maneviyatım var.” demen yetmez. Maneviyatın olması yetmez.

“—Allah'a inanıyorum.”

O da yetmez. Allah'a doğru inanacaksın bir.

“—Allah’a dosdoğru inandım hocam, çok bastırdın madem, çok zorladın. Kabul, Allah’ın varlığına da inanıyorum, bir olduğuna da inanıyorum. Başka bir şey kabul etmem, gayri benden bir şey isteme!”

Gene yaya kalırsın. Gene yaya kalırsın, gene kalırsın, gene bir işe yaramaz çünkü, “*Lâ ilâhe illa’llah, muhammedün rasûlü’llah*” diyeceksin.

Hz. Muhammed Mustafa SAS’in, Allah-u Teâlâ Hazretleri tarafından gönderilmiş peygamber olduğunu bilemediysen, anlayamadıysan gene geçmiş ola. Yani fırsat geçmiş ola. Geçti gitti fırsat, gene kaçırdın. Olmaz. Neden Allah-u Teâlâ Hazretleri kendi birliğini, Peygamber SAS’nin peygamberliğinin şهادetine bağlamış?

(*Eşhedü en lâ ilâhe illa’llah*) diyeceksin, iman kâmil olmuyor; (*ve eşhedu enne muhammeden abduhû ve rasûlühû*) demen gerekiyor arkasından.

Şu sebepten kardeşim: Sen Allah’a inandım dersin ama hiçbir şey bilmiyorsun, kafanın içi bomboş. Sadece teslimiyetin var, Allah’a inandım diyorsun. Senin o kafanın içini güzel inançlarla dolduracak, hakkı hakikati öğretecek olan Peygamber SAS Efendimiz. Sen ondan öğreneceksin bu işin inceliğini... Yaşamayı ondan öğreneceksin. Edebi ondan öğreneceksin. Allah’ın rızası yolunu ondan öğreneceksin.

Onu kabul etmezsen, sen nasıl onun makbul kulu olursun? Gene hata edersin bir yerde. Gene bir

günaha düşersin, gene bir suçta düşersin. Gene mahvolursun, gene cehenneme gidersin. Onun için,

(Lâ ilâhe illa'llah, muhammedün rasûlü'llah) demek, “Tamam beni yaradan Allah-u Teâlâ Hazretleridir, kabul ettim. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin varlığına, birliğine inandım. İşin teferruatını Peygamber Efendimiz'e uyacağım, ondan öğreneceğim!” demek o. Teferruatını ondan öğreneceğim demek.

Askere alıyorlar seni, kaydoluyorsun askerlik şubesine. Tamam, asker oldun. Ondan sonra gideceksin, öğreneceksin teferruatını. Tamam Türk ordusunun neferi oldun, kaydoldun. Daha subay oluncaya kadar, yedek subay okulunu bitirinceye kadar daha ne kadar okuyacaksın, ne talimlerden geçeceksin. Onun için *Lâ ilâhe illa'llah* diyeceksin, *Muhammedün rasûlü'llah* diyeceksin. Bu şeye sahip olacaksın. Peygamber Efendimizin peygamber olduğunu kabul edeceksin.

Kabul ederken eğer şaşırırsan, eğer yanılırsan, eğer cahillik edersen, eğer Hristiyanların yaptığı gibi Allah'ın hak peygamberi olan o mübarek İsa AS gibi sevgili, mübarek, ulü'l-azim peygamberlerinden birisi olan o peygamber gibi zata, tutup da Allah'ın oğlu dediler, mahvoldular. Gitti. Sıfıra indi.

Eğer sen de öyle yaparsan o zaman sen de gidersin. Onun için Peygamber Efendimiz, eski bir acı tecrübe olduğu için dinler tarihinde, diyor ki:

“—Beni, olduğum dereceden daha fazla yükseltmeyiniz. Benim peygamber olmam, Allah’ın kulu olmam bana şeref olarak yeter. Allah bana kulum demiş. Kulum demiş, ondan büyük şeref mi olur! O yeter. Beni eğer böyle uluhiyete şirk koşmak tarzında yanlış bir itikatla yanlış kabul edip haddinden fazla değişik bir tarzda düşünürseniz imanınız gider.” demek istiyor.

“—Benim peygamber olduğumu bilin, tamam. *Seyyidü’l-evvelîne ve’l-âhirîn* olduğumu bilin, tamam. Allah’ın en sevdiği kul olduğumu bilin, tamam. Benî Adem’in en üstünü olduğumu bilin, tamam. Tamam, tamam, tamam... Ama bana uluhiyet payesi vermeyin! Ben kulum...”

(*Eşhedü enne muhammeden abdühû*) “Şehadet ederim ki Muhammed kuludur Allah’ın; (ve *rasûlühû*) ve elçisidir.” Allah’ın kuludur ve rasûlüdür. Başka bir şey değil. Melek değil, insan...

Çarşıda pazarda alışveriş yapmıştır. Borç almıştır, borç vermiştir, harbe girmiştir, sıkıntı çekmiştir. Dişleri kırılmıştır, şehid olmuştur Uhud harbinde... Üzüntülere uğramıştır. Kendi yavrusu ölmüş, vefat etmiştir. Onu kucağına alıp defnetmiştir. Acılar çekmiştir. Müslümanlar için sıkıntılara uğramıştır. Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin kendisinin omuzuna yüklemiş olduğu büyük peygamberlik vazifesini hakkıyla ifa etmek için ömrü boyunca rahat uyku uyumamış, geceli gündüzlü çalışmıştır.

Veda haccında, Arafat dağında cemaate dedi ki:
“—Bildirdim mi, tebliğ ettim mi Allah’ın emirlerini?”

“—Tebliğ ettin ya Rasûlallah!” dediler.

“—Şahit ol ya Rabbi!” dedi. “Şahit ol ya Rabbi, bak bu kullarına soruyorum, tebliğ ettin diyorlar. Şahit ol ya Rabbi!” dedi.

O şuur içinde yaşadığı ömrünün sonuna kadar. Küçüklükten en son demine kadar ümmetim, ümmetim diye bizim için çırpındı. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin kendisine vermiş olduğu risalet vazifesini en güzel tarzda yaptı.

Rasûl olmadan evvel Allah'ın kuluydu, beşerdi. Evlendi. “—Peygamber evlenir mi?”

Evlenir. Ekseriyeti evlenmiştir. Evlenmeyen peygamber var peygamberlik tarihi içinde ama Peygamber Efendimiz evlendi. Çoluk çocuğu oldu. Nikâh yaptı sünnet üzere... Nikâh yapmak, evlenmek hepimizin de görevi.... Onun yolu olmuş oluyor.

Hatta Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:⁶

النِّكَاحُ سُنَّتِي فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي

(د. عن عائشة)

(*En-nikâhu sünnetî*) Nikâh benim sünnetimdir, yani benim yolumdur. (*Femen rağibe an sünnetî, feleyse minnî*) Kim benim yolumdan yüz çevirirse, bunun aksine hareket ederse, benden değildir.”

⁶ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.V, s.439, no:1836; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Muhammed), c.II, 427; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.271, no:44407; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.324, no:2833; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, s.312, no:24976.

Tabii bir hayat. Ama bu tabii hayatın en mükemmel şekli, nümune insan... yani nesine baksan güzel. Aile hayatına baksan şahane. Kocalığına baksan şahane. Akrabalarına muamelesine baksan şahane. Erkekliğine baksan şahane. Cesaretine baksan şahane. Kahramanlığına baksan şahane. Korkusuzluğuna baksan şahane. Gücüne kuvvetine baksan şahane. Yüzüne baksan şahane. Her şeyinde insanların en güzeli. En büyüğü, en mükemmeli. Numune insan, ama kul. Ama kul. İnsan. Senin benim gibi.

Yani in misin cin misin derler ya masallarda. Birisi karşısına çıkmış, hemen ötekisi sormuş:

“—İn misin cin misin?”

“—Ne inim, ne cinim; senin gibi ademim!” dediği gibi, senin benim gibi bir adem ama, Allah’ın bir kulu ama müstesnâ bir kulu, en sevgili kulu...

Şairin dediği gibi:

مُحَمَّدٌ بَشَرًا لَا كَالْبَشَرِ

بَلْ هُوَ كَالْيَعْقُوتِ بَيْنَ الْحَجَرِ

Muhammedün beşeren lâ ke'l-beşer,

Bel hüve ke'l-ya'küti beyne'l-hacer.

“Muhammed SAS Hazretleri bir beşerdir ama, sıradan bir insan gibi değildir. Sanki o, taşlar arasında yakut taşı gibidir.”

O da taş, o da taş... O da dağdan çıkıyor, o da dağdan çıkıyor; ikisi de taş... Bu granit taşı, bu kaldırım taşı, bu mermer taşı; ha bu da yakut... Yakut dediğin zaman herkesin hali değişiyor, onun gibi.

Allah-u Teâlâ Hazretleri Peygamber Efendimizi kendisinin sevdiği sıfatlar ile tanımayı ve ona güzel ümmetlik etmeyi cümlemize nasib eylesin... Fazla sevgiden dolayı itikatta bir yanlış tarafa saplanmamayı veyahut fazla cahillikten dolayı saygısız bir duruma düşmemeyi cümlemize Allah nasib eylesin...

Kimisi de “Peygamber Efendimiz kuldur!” sözünün manasını anlayamıyor da senin, benim gibi sanıyor. Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—Ben arkamdan da görürüm!”

Allah gösterince görür. Sen görür müsün?

Peygamber SAS Efendimiz’in gölgesi yere düşmedi. Peygamber SAS efendimizin parmakları arasından su kaynadı da pınar gibi üç yüz küsür kişi o sudan kendileri içti, abdest aldı, hayvanlarını suladı. Yapabilir misin? Yapamazsın. Mucizeleri var. Beşer ama öyle beşer. Ne haddinden aşağı düşünüp de saygısızlık edeceksin, ne de haddini aşıp, aşırıp, ona uluhiyetten bir parça verip de imandan, itikattan çıkıp; doğru yoldan sapıp uçuruma düşeceksin. Bu terazinin orta yerinde duracaksın, fikren adalet terazisinin ortasında duracaksın.

Canlar feda olacak kadar güzel bir kimse. Diyor ki “Öyle insanlar gelecek ki benden sonra –ashabına anlatıyor- beni görmek için evlatlarını, mallarını, canlarını vermeye razı gelecekler. “Ah Rasulüllahı bir görsem!” diye razı gelecekler. O kadar güzel.

Birisi diyor ki peygamber SAS efendimizin yüzü kılıç gibi parlardı. Hayır diyor ötekisi, kılıç ne demek? Mehtap gibiydi, güneş gibiydi. Pırıl pırıl parlardı yüzü. Hakikaten parlar. Dişlerinden etrafa nur saçılırdı. Yüzüne bakan, bakamazdı devamlı da, hayran kalırdı.

Bir kere sohbetine eren ondan sonra bir daha oradan ayrılamazdı. Hayranı olurdu, meftunu olurdu. Sevgiden erir giderdi. Kendisine hayran hayran bakarlardı veyahut saygılarından hiç bakamazlardı.

Sahabeden birisi diyor ki:

“–Rasûlüllah SAS Efendimize saygımdan yüzüne doya doya bakamadım.” Kimisi öyle diyor.

Kimisi de geçmiş karşısına, hayran hayran bakıyor. Efendimiz diyor ki:

“–Hayrola, ne o? Niye öyle bakıyorsun?”

Diyor ki:

(Fidâke ebî ve ümmî yâ rasûla'llah) “Anam, babam, hepsi, herşeyi sana feda olsun ey Allah'ın rasulü! *(Etemetteu bi'n-nazari ileyke)* Senin cemaline bakarak nimetleniyorum.” diyor.

“—Ne yapıyorsun, niye öyle bakıyorsun hayran hayran?” diye soruyor Efendimiz, latife ediyor yani.

(*Etemetteu bi'n-nazari ileyke*) “Senin cemâlini seyretmekle nimetleniyorum ya Rasûlallah!” diyor.

“—Yalnız şu var, bir şeye üzülüyorum yâ Rasûla'llah! Allah bana nasib etmiş, senin ümmetinden olmuşum, senin ashabından olmuşum. Senin asrında yaşamışım, senin meclisinde bulunmak nasib olmuş, senin cemalini görüyorum. Buna hayranım, bundan memnunum. Ama ahiret olacak ya, öbür dünyaya gidilecek ya, sen peygamberlerin en üstünüsün, çıkacaksın a'lâyî illiyîne, Makam-ı Mahmûd'a... Ben ise eğer cennete girersem, o da belli değil; sen nerede, ben nerelerde kim bilir, orada seni göremeyeceğim diye üzülüyorum.” diyor o sahabe.

“—O zaman içime, şuraya şöyle hasret çöküyor. O zaman büyük üzüntü duyuyorum!” deyince, Efendimiz SAS teselli eylemiş, buyurmuş ki:⁷

الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ

(خ.م. عن ابن مسعود)

(*El-mer'ü mea men ehabbe*) “Kişi sevdiğiyle beraberdir.” Korkma, üzülme, kişi sevdiğiyle beraber olacak ahirette...

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi Rasûlüllah sevgisiyle şerefyab eylesin...

⁷ Buhârî, *Sahîh*, c.XIX, s.145, no:5702; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.95, no:4779; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

O sevgiye herkes eremiyor. Ebu Cehil; meclisinde bulunmuş, yüzünü görmüş, güzelliğini görmemiş. Bakar kör. Asrında yaşamış, sözlerinin güzelliğini anlayamamış. Vazifesinin yüceliğini görememiş. Peygamberliğini anlayamamış. Onu sevebilmek Allah'ın bir nimeti. Şairlerden birisi Hasan ibn-i Sabit RA diyor ki:

مَا إِنْ مَدَحْتُ مُحَمَّدًا بِمَقَالَتِي
وَلَكِنْ مَدَحْتُ مَقَالَتِي بِمُحَمَّدٍ

*Mâ in medahtü muhammeden bi-makàletî,
Ve lâkin medahtü makàletî bi-muhammedin!*

“Ben sözlerimle Hz. Muhammed’i övmüyorum, benim yazdığım şiirler, kasideler Hz. Peygamberi övmek için değil. Sözlerimi onunla süslüyorum, diyor. Sözlerimi şerefendiriyorum.”

Doğrusu o. İşin doğrusu o. Ona hangi sözü bulalım da nasıl anlatalım? Allah-u Teâlâ Hazretleri cemalini görmekle cümlemizi şerefi yab eylesin. öyle mübarek insanlar geçmiş ki ümmetin içinden Rasûlüllahın siması ve sureti ve cemali gözümden bir an kaybolsa kendimi Müslüman saymam diyor. Öyle arifler geçmiş ki devamlı rasûlüllahın huzurunda. Allah-u Teâlâ Hazretleri bize o irfandan, o sevgiden, o huzurdan, o muhabetten, o yakınlıktan bizlere de ihsan eylesin... *Bi-lütfihi ve keremihî...*

d. Deniz Yolculuğu Tehlikeli

Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA rivayet eylemiş. Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki, karşısındaki muhatabı olankimseye:⁸

لَا تَرْكَبُ الْبَحْرَ إِلَّا حَاجًّا أَوْ مُعْتَمِرًا أَوْ غَازِيًا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنَّ تَحْتَ الْبَحْرِ نَارًا وَتَحْتَ النَّارِ بَحْرًا
وَلَا تَشْتَرِ مِنْ ذِي ضُغْطَةٍ مِنْ سُلْطَانٍ شَيْئًا

(طب. عن ابن عمرو)

RE. 471/10 (*Lâ terkebü'l-bahra illa haccen, ev mutemiren, ev gâziyen fi sebîli'llâh. Feinne tahte'l-bahri nâren, ve tahte'n-nâri bahren, ve lâ teşterî min zî dağtatin min sultâni şey'en.*)

(*Lâ terkebi'l-bahra*) “Denize gitme, gemiye binme! (*İllâ haccen*) Ancak hacca gideceksen, o vesileyle olabilir.”

Habeşistan'da oturuyor, Kızıldeniz'i geçecek, haccedecek. Böyle bir vazifeyle olur.

(*Ev mu'temiren*) “Veyahut Umreye gidecek, hac mevsimi değil de başka bir zaman Kâbe'yi ziyaret ediyor. Olur.”

⁸ Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.VI, s.18, no:10861; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.130, no:7711; Mizzi, *Tehzibü'l-Kemal*, c.IV, s.175, no:725; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.IV, s.29, no:9333; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVI, s.107, no:16341.

(*Ev gâziyen fî sebîli'llâh*) “Veyahut savaş yapmak için gemiye biniyor, olur.” Başka bir sebeple binme gemiye, denize açılma!

(*Feinne tahte'l-bahri nâren, ve tahte'n-nâri bahren*) Çünkü denizin altında ateş vardır, ateşin altında tekrar bir deniz vardır diye denizin ateşli, tehlikeli olduğunu ifade etmiş. Ama meşru bir sebep olunca, bir vesile olunca gidebileceğini de bildirmiş. Hacca gitmek veya umreye gitmek veya gaza etmek.

Bu Kıbrıs'ı fethedenler, egedeki adaları fethedenler, Girit'i fethedenler, Sicilya'nın güneyinde Otranto kalesini fethedenler hep gazi olarak o şeyle çıktılar, çalıştılar. Öyle güzel bir maksatla olursa olur.

Ondan sonra hadis-i şerifin ikinci kısmında ifade şöyle:

(*Ve lâ teşterî min zî dağtatin min sultâni şey'en*) “Sultandan, başı sıkışmış bir kimseden hiçbir şey satın alma! Yani baskıdan, tazyikten, vergi verecek, bilmem ne olacak. Elindeki maldan biraz satması lazım. Böyle sıkışmış bir insandan bir mal alma”

Neden? Sıkışmış insan isteye isteye vermez, sıkışmış olduğu için verir. Onun o sıkışıklığından istifade etmek merdane bir şey değildir.

Onun çoluk çocuğu ağlayacak evde:

“—Vay babamız evimizi sattı. Bir zamanlar bizim olan bu evden, bu bahçeden çıkıp gideceğiz. Vah, bilmem ne...” falan.

Yürek yanıklığı olur. Mümkünse Müslüman Müslümana sıkışık zamanında yardım eder.

Muhterem kardeşlerim,

Fakire sadaka vermekten insanın Müslüman, sıkışmış kardeşine karz-ı hasen vermesi çok daha fazla sevaplıdır. O sıkışık zamanda yardımcı olmak iyidir. Tepesine binmek değil. Vay bunun vergi borcu var, tamam iyice sıkıştı. Otuz milyonluk evi satıyor yedi milyona. Hop ben alayım. Bunu tavsiye etmiyor Peygamber Efendimiz.

Sıkışmış bir kimseden sakın bir şey alma. Gönül hoşluğuyla olsun. Alan razı, veren razı tarzda ticaret tatlıdır. Onun için büyüklerimiz çocuktan alışverişi bile uygun görmemişler. Bayram yerlerinde çocuklara şunu bunu satmayı bile uygun görmemişler. Çünkü bilmez, paranın kıymetini bilmez. Ucuz bir mala fazla para verir veyahut kendisi satıcıysa ucuza satar.

Bir keresinde, hiç unutmuyorum; otobüse bindik, bir dağ başında mola verdik. Öbür şehre gideceğiz. Herkes indi. Bir dağ lokantası... Bir çocuk var. Otobüsten inen yolcular üşüştüğünde afalladı çocukcağız. Kimisi oradan tereyağından alıyor, ekmeğin üstüne sürüyor. Kimisi peynir alıyor, kimisi bilmem ne alıyor. Bir otobüs dolusu haram helal bilmez insan. Bu kaç para? Mesela diyor ki şu fiyat ama bakıyorum hiç o fiyata verilir mi o? Yani çocuk cahilliğinden şey yapıyor. O fiyata o peynir, o tereyağı, oradaki o satılan o meyve, o sebze... Verilmez. Herkes yağmaladı, geçti gitti. Yağmalarlar. Yani

çocuğun eline geçen para oradaki yağmalanan malın tahminime göre onda biri, yirmide biri değil yani. Öyle doğru değil. Fırsatı yakalayıp bir insanın aldanmasına yol açmak iyi bir yol değildir. Alan razı, veren razı bir tarzda olması uygundur.

e. Cehennem ve Cennet

Bundan sonraki hadis-i şerif. Bu hadis-i şerif cennet ve cehennemle ilgili. Ahmed ibn-i Hanbel'de, Buhari'de, Müslim'de, Nesei'de, İbn-i Hibban'da Enes RA'dan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

لَا تَزَالُ جَهَنَّمُ يُلْقَى فِيهَا وَتَقُولُ: هَلْ مِنْ مَزِيدٍ
حَتَّى يَضَعَ فِيهَا رَبُّ الْعِزَّةِ قَدَمَهُ فَيَنْزَوِي بَعْضُهَا
إِلَى بَعْضٍ، وَتَقُولُ قَطُّ قَطُّ وَعِزَّتِكَ وَكَرَمِكَ وَلَا
يَزَالُ فِي الْجَنَّةِ فَضْلٌ حَتَّى يُنْشِئَ اللَّهُ بِهَا خَلْقًا
آخَرَ فَيُسْكِنُهُمْ فِي فَضُولِ الْجَنَّةِ

(حم.خ.م.ن.حب.عن أنس)

⁹ Buhârî, *Sahîh*, c.VI, s.2689, no:6949; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2187, no:2848; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.290, no:3272; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.134, no:12403; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.501, no:268; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.411, no:7725; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.204; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.356, no:1182; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.127, no:2551; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.407, no:1171 ve c.XIV, s.611, no:39479; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.118, no:16369.

RE. 471/11 (*Lâ tezâlü cehennemü yulkà fîhâ ve tekülü: Hel min mezîd? Hattâ yedaa fîhâ rabbü'l-izzeti kademeh, feyenzevî ba'duhâ ilâ ba'd, ve tekülü: Kattu kattu, ve izzetike ve keremik. Ve lâ yezâlü fi'l-cenneti fadlun hattâ yünşia'llâhu bihâ halkan âhara feyüskinühüm fî fudûli'l-cenneh*) *Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

Diyor ki Peygamber Efendimiz:

(*Lâ tezâlü cehennemü yulkà fîhâ*) “Cehennemin içine cehennemlikler atılır durur, atılmaya devam eder... (Ve tekül) Ve atıldıkça, cehennem de der ki, her atıldıktan sonra bakar böyle: (*Hel min mezîd*) ‘Daha var mı, dahası var mı, daha atılacak var mı?’ diye ister, bekler ve sorar Rabbü'l-âlemîn’den: ‘Daha var mı yâ Rabbi?.. Daha gelsin!’ gibilerden.”

Ne kadarı atılacak? Bu hadis-i şeriften ayrı bir başka hadis-i şeriften biliyoruz kardeşlerim. Bütün insanların hepsi bir sığır derisinin üzeri gibi olsa bu sığır derisinde ne kadar kıl olduğunu düşünün. Bu sığır derisinin üzerinde bir beyaz kıl gibidir cennete girecek insanlar. Böyle buyuruyor Peygamber Efendimiz. Yani bütün insanlar sığır derisindeki kıllar kadar çoktur, bunların içinden cennete girecek olanların miktarı tek bir kıl kadar. Siyah bir sığır derisinde bir tek beyaz kılıcık ne kadar yer tutarsa cennete girecekler o kadar. Anladın mı şimdi herkesin plaja neden

koştuğunu; eğlenceye, günaha, kumara, içkiye, zinaya, rüşvete, hırsıza, arsızza koştuğunu? Neden camilerin az olduğunu? Neden günah yerlerinin kalabalık olduğunu?

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ

(يوسف: ١٠٣)

(*Ve mâ ekserü'n-nâsi velev haraste bi-mü'minîn*) “Ey Rasûlüm, sen ne kadar arzu etsen, kıvransan, yansan, yakılsan, hırs ile istesen insanların çoğu mü'min olmayacaklar.” (Yusuf, 12/103) diye Kur'an-ı Kerim bildiriyor.

O zaman ne geliyor hatıra? Şu geliyor muhterem kardeşlerim. Sen kalabalığa bakma. Bu kalabalığın ekseriyeti kahir ekseriyeti hem de. Çok büyük ekseriyeti -Allah etmesin, eylemesin, bizi düşürmesin- cehenneme girecek. Herkese uyarsan, herkesin peşinden gidersen, “Ne yapayım, herkes yapıyor!” dersen sen de paldır küldür o kalabalığın içinde cehenneme yuvarlanır gidersin. Allah etmesin. Allah bizi cehenneme düşürmeden, azabına ikabına uğratmadan hatta hesap için defterimizi açarsa mahcup oluruz, defterimizi açtırmadan bi gayri hesap cennetine dahil eylesin.

Şimdi bu hadis-i şerife dönelim. Diyor ki:

“Cehenneme daima, insanlar atılıp durur. İnsanlar ve cinler atılır durur cehenneme. Atılır, atılır. Atıldıkça cehennem der: (*Hel min mezîd*) “Daha var mı? Daha var mı?””

Yani cehennem doldu, yer kalmadı diye bir şey yok. “Daha var mı, daha var mı?” diye cehennem daha iştahla sorar. Bu cehennem nasıl bir mahluksa, bunu kuvvetli melekler zincirlerle zor zapt eder Öyle sağa sola saldırır da zincirlerle zapt edilir.

تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ

(الملك: ٨)

(*Tekâdü temeyyezü mine'l-gayz*) “Cehennem gayzından, öfkesinden sanki köpürüp taşacak gibi olur.” (Mülk, 67/8) Öyle bir korkunç manzara...

“Bu böyle der durur. (*Hattâ yedaa fîhâ rabbü'l-izzeti kademehû*) İzzet sahibi Rabbü'l-âlemîn Tebâreke ve Teâlâ Hazretleri kadem-i şerifini onun içine koyuncaya kadar... Yâni kudretiyle tecelli edinceye kadar, böyle der durur. O tecelli üzerine, (*feyenzevî ba'duhâ ilâ ba'd*) kıvrılır, buruşur, cehennemin bir kısmı öbür tarafına katlanır, kat kat katlanır, küçülür, daralır.

(*Ve tekülü: Kattu kattu...*) ‘Tamam yâ Rabbi! Pes, pes...’ der. Yâni, Cenâb-ı Hakk’ın o celâl tecellisi üzerine, böyle serkeşliği ve istekliliği kalmaz, buruşur kalır. (*Ve izzetike ve keremike*) ‘İzzetine keremine and olsun ki pes pes, tamam tamam yâ Rabbi!’ der.” Ama bütün cehennem ehli cehenneme girdikten sonra yani...

Buna mukabil cennete de insanlar girer ama cennette daima geniş yer kalır. Daima bir geniş yer kalır.

(*Ve lâ yezâlü fi'l-cenneti fadlun*) “Bütün cennetlikler girdiği halde, cennette gene çok geniş yerler kalır. (*Hattâ yünşia'llâhu bihâ halkan âhar*) Cenâb-ı Hak oraya yeni birtakım mahlûklar yaratır, başka türlü yaratıklar yaratır. (*Feyüskinühüm fî fudûli'l-cenneh*) Bu cennetin arta kalan yerlerine, Cenâb-ı Hak onları iskân eder, yerleştirir.”

Muhterem kardeşlerim! Cehennemden mümin olup da günahkâr olanlar yanıp çıkacak. Nasıl çıkacaklar? Kapkara, marsık kömür gibi çıkacaklar. Yanacaklar, kömür olacaklar. Kapkara, hem de birbirine yapışmış olarak.

Hani kok kömürünü nasıl atıyorsun sobanın içine? Ondan sonra birbirine nasıl yapışıyor, böyle şeyle küt küt vurup kırıyorsun? Böyle düşünüyor insan. Birbirine yapışmış olarak çıkacaklar. Onları hayat nehrinde Allah-u Teâlâ Hazretleri yıkattırarak. Onlar çimenlerin bittiği gibi yerden bitecekler.

İmanı vardı, çok kabahati de vardı. Cehenneme düştüler, yandılar. Yanmaları tamam olduktan sonra çıkanlar, hayat nehrinde yuyacak Allah-u Teâlâ Hazretleri onları... Tekrar onlara varlık, vücut gelecek. Onunla cennete girecekler ama cehennemde yanıp, cezalarını çekip girdiler.

Onların en son gireninin halini bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz anlatıyor. Diyecekmiş ki:

“—Ya Rabbi, beni şu cehennemden çıkart; senden başka hiçbir şey istemiyorum! Şu azaptan kurtar beni!”

“—Pekiyi.” Zaten Allah-u Teâlâ Hazretleri çıkarmayı murat eylemiş, çıkacak. Öyle diyor. “Ya rabbi, beni buradan çıkart.” Çıkıyor. Cehennemin dışına çıkartmış ama önünde azaplar, işkenceler, ateşler, dumanlar, zakkumlar... Manzara önünde. Oraya çıkınca diyecekmiş ki:

“—Ya rabbi, bana bunları gösterme. Benim yönümü buradan

çevir de senden gayri başka bir şey istemem.”

“—Pekiyi kulum.”

Onun yönünü çevirecek. Cehennem tarafını görmüyor artık kul. Cehennem tarafını görmüyor ama uzaktan cenneti görecek. Cenneti görecek. Bir mübarek mahal... Köşklerin pırıltıları, şeyleri, şaa şaası. Hani bir şey istemeyecektin? Hani Allah'tan başka bir şey istemeyecektin? Diyecekmiş ki: “Ya rabbi, beni şu cennetine sok, daha senden gayri başka bir şey istemem! Yeter ki şuraya bir gireyim, başkaca bir şey istemem.” Allah-u Teâlâ Hazretleri onu cennete sokacak. Öyle yerler verecekmiş ki bu yeryüzü ve bu semavat kadar. En son giren, derecesi en aşağıda olan o şahsa bu yeryüzü ve bu semalar kadar yer verecekmiş ve o zat da sanacakmış ki Allah cennetteki en büyük mülkü bana verdi.

Öyle sanacakmış. Halbuki bilmiyor ki en sonuncu, daha kendisinden yüksek kullara Allah neler verdi.

Onlara cehennemî diyecekmiş cennetlikler. Yani cehennemî ne demek? Cehenneme girdi, yandı, sonra buraya geldi. Onlar sonradan buraya geldikleri için cennet ehli onlara cehennemîler diyecekmiş. Ha bunlar cehennemlikler, cehennemde yanıp da gelenler diye. O laftan da üzüleceklermiş onlar, diyeceklermiş ki: “Ya rabbi, bu isim güzel bir isim değil. Bizi bu isimden kurtar!” Ondan sonra o isim de kaldırılacakmış onların üzerinden. Cennette artık, cennetle cehennem arasında ölüm sanki bir koyun suretinde kesilecek. Yani ölüm yok. Ondan sonra cehennemin kapısı kapatılacak. Cehennem ehline denilecek ki hadi bakalım azabı çekin, ebediyen! Ondan sonra cennet ehline de “Hadi bakalım, cennettesiniz. Ebediyen nimetlerimle mütelezziz olun!” Denilecek.

Muhterem kardeşlerim, bunları bize Rasûlüllah bildiriyor. Bunları bize Kur'an-ı Kerim bildiriyor. Cennet hak mı, hak. Cehennem hak mı, hak. Peki cehennem hak da ondan kurtulmak için niye çalışmıyoruz? Cennet hak da orayı kazanmak için niye çabalamıyoruz? Niye ter dökmüyoruz? Bu gaflet, bu uyuşukluk nedir? Bu gevşeklik nedir? Bu eğri eğri yengeç gibi yan yan gitmek neden? Böyle cennete geldiği, asıldıkça ı ı der gibilerden inatçı keçi gibi başını kaldırmak neden?

Allah bize insaf versin. Şu nefsimizi yenmeyi, tepelemeyi nasip eylesin. şu (adduvvun mübin) olan şeytanın mekrinden, hilesinden, aldatmasından kurtulmayı nasip eylesin. Şu güneşli, ağaçlı, dağlı, denizli, ovalı, safalı dünyanın fani lezzetlerine aldanmaktan Allah bizi korusun. Ahireti unutanlardan eylemesin. Cennet için devamlı çalışmayı, cehennemden korunmak için gece gündüz yanıp yakılıp çare düşünmeyi cümlemize nasip eylesin...

f. Ümmetinden Bir Grup Dâimâ Hak Üzere Bulunacak

Bu hadis-i şerif, sayfanın sonundaki hadis-i şeriftir muhterem kardeşlerim.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:¹⁰

لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي يُقَاتِلُونَ عَلَى الْحَقِّ
ظَاهِرِينَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

(م.كر. جابر؛ ابن قانع، ك.ر. ض. عن أنس)

¹⁰ Müslim, *Sahîh*, c.I, s.373, no:225; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.345, no:14762; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XV, s.231, no:6819; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IX, s.39, no:17670; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.99, no:317; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.163, no:1411; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.102, no:7603; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.I, s.260; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IX, s.39, no:9077; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.III, s.181, no:936; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.I, s.260; Enes ibn-i Mâlik RA7dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.52, no:37914; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XVI, s.124, no:16386.

RE. 471/12 (*Lâ tezâlû tâifetün min ümmetî, yukàtilûne ale'l- hakkı, zâhirine ila yevmi'l- kıyâme.*)

(*Lâ tezâlû tâifetün min ümmetî*) “Ümmetimden daima bir taife bulunacak...”

Taife ne demek? Bir grup insan demek. Biz bu kelimeyi bozmuşuz, *tayfa* yapmışız. Geminin tayfası ne demek? Yani geminin içinde bulunan bütün personel demek. Oluyor ya.

“Ümmetimden daima bir taife, bir grup insan mevcut olacak. Ne yapacaklar? (*Yukàtilune ale'l-hakkı*) Hak yol üzerinde cihad edip duracaklar. Daimâ, hiç kesiksiz, eksiksiz... Benim ümmetimden canını, malını hak yola koyup da cihad eden bir mübarek taife daima mevcut olacak. Daima, eksiksiz. Ne demek bu? Kıyamet kopuncaya kadar demek.

Çünkü ahir zamanda insanlar bozulacak ya. Hiç iyi insan kalmayacaksa, o zaman tutunacak bir dalımız yok. Yani biz de mi berbatız diye insana moral bozukluğu geliyor. Ama bu hadis-i şerifi duyunca diyorum ki:

“—Demek kıyamet kopuncaya kadar yeryüzünde Allah’ın iyi kulları mevcut olacakmış. Bizi onlardan eyle ya rabbi! Onu istiyoruz yani. Mâdem öyle mübarek bir topluluk olacak, Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi onlardan eylesin...

Vasıfları nedir bu mübarek topluluğun?

(*Yukàtilûne ale'l-hakkı*) “Hak üzere mukatele ederler, bâtıl üzere değil. Herkes çarpışıyor.

Orta Amerika’da savaş yok mu? Var. Bilmem ne gerillalarıyla bilmem ne gerillaları. Guata Ma-la’da, bilmem nerede, Brezilya’da, Bolivya’da, dñnyanın her yerinde. Vietnam’da, bilmem Tayland’da, şurada, burada, Hindistan’da, Sey-lan’da, Afrika’da devamlı bir mñcadele var. Herkes şalışıyor, kıymeti yok.

(*Yukatilune ale’l-hakkı*) “Hak ùzerinde bulunacak, hak yolda şalışacak. Bâtılda değil, yanlışta değil, yalanda değil. Bu çok ònemli, kardeşlerim.

Bir de, (*Zâhirîne*) “Yâni galip gelecekler.” Maęlup da olmayacaklar. Zahirîne, yani galip olarak, mansur olarak, Allah tarafından dñřmanların ùstüne çıkmış olarak. Maęlup olmadan ùmmeti Muhammed’den bir grup, asil bir grup mevcut olacak.

Muhterem kardeşlerim, bir başka hadis-i şerifi hatırlattı bu sòzler, mñbarek sòzler. Peygamber Efendimiz diyor ki o hadis-i şerifinde:

“—Ey ashabım, siz bugñn doğru yol ùzerindesiniz. Benim ùmmetimsiniz, benim hadislerimi dinlediniz. Benim halimi gòrdñnñz, benim hayatım size numune... Ben sizin aranızdayım, tamam. Her şeyi gòrñyorsunuz. Doğru yoldasınız.

Ama bir zaman gelecek, din ilmi unutulacak. O zaman cihad edeceksiniz, şarpışacaksınız; *fi gayri sebîli’llah*, Allah yolundan gayri yolda cihad edeceksiniz. İşte bu çok tehlikeli... Hem para gidecek, hem can gidecek, hem de sonu boř. Çñnkñ Allah yolunda değil, bātılda... Allah bizi bñyle etmesin.

şimdi bu tehlikeye hepimiz maruzuz çñnkñ o Afrika’daki adam da, Asya’daki adam da,

Ortadoğu'daki adam da... Bu meselâ Filistinli kardeşler, Müslüman kardeşler diye biliyoruz, Emel Örgütü Şii, o onlarla mücadele ediyor, o onlarla mücadele ediyor. Akıl alacak bir şey değil. Neden yapıyorsun bunu? E ben haklıyım diyor. Kendisini haklı sayıyor.

Suriye'de hükümet kuvvetleri öteki Müslümanları tepeliyor. Neden? E ben haklıyım, onlar haksız diyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi hak yolda eylesin...

Hiç kimse benim ayranım ekşi demez. Herkes benim ayranım tatlı diyor. Pazardan biber alacağım, soruyorum biber acı mı tatlı mı diye. Eğer benim acı istemediğimi anlıyorsa ooo diyor hepsi tatlı diyor. Alıyorum bir kilo biber, eve geliyorum, yiyemiyorum. Acı... Yani satmak için herkes bir şey söylüyor. Böyle olmayacak. Allah'ın sevdiği yol üzere, hak yol üzere olmak önemli.

Allah bizi hak yoldan ayırmasın...

Hak yol nedir? Nereden bileceğiz hak yolu?

Hak yol Kur'an-ı Kerim yoludur. Kur'an-ı Kerim'dir. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

“—Benden sonra size öyle bir şey bırakıyorum ki ona sarıldığınız zaman hiç delalete katiyen düşmezsiniz.” Birisi Kur'an-ı Kerim. Hepimizin evinde var mı? *El-hamdü-lillâh* var. Hepimiz okuyor muyuz? *El-hamdü-lillâh* okuyoruz.

Ama geçenlerde anlattılar. Şimdi bir hoca Kur'an-ı Kerim'i almış, kürsüden pat aşağı atmış. Kürsüden, o yüksekten Kur'an-ı Kerim'i aşağı atmış. Banta da almışlar. Tabi ağlaşanlar, ayağa kalkanlar, feryat

edenler, itiraz edenler... Bir heyecan! Allah'ın kelamı yere atılır mı! herkes ayağa kalkmış.

Hoca gayet sakin. Diyormuş ki:

“—Ne kıızıyorsunuz? Siz yıllardan beri ayak altına aldınız Allah'ın kitabını! Hatta üstünde tepiniyorsunuz bile! Ne kıızıyorsunuz benim kürsüden attığıma.” diyormuş. “Siz yıllar yılı Allah'ın kelamına baktınız mı? İçindeki ahkamı okudunuz mu? Ahkama uydunuz mu? Emirlerini tuttunuz mu? Tutmadınız. Çiğneyip çiğneyip geçtiniz. Üzerinde tepindiniz.”

Yanlış değil. Düşünecek olursak evet hepimizin evinde Kur'an-ı Kerim var ama o Kur'an-ı Kerim bizim yakamızı dürüp yakalayıp da davacı olup da sürükleyip götürüp de

“—Ya Rabbi; ben bu adamın evindeydim ama bir kere açıp okumadı beni, mânâsını bilemedi ayetlerimin... Benim ahkamıma uymadı.” derse ne yapacağız?

Çünkü Allah Kur'an-ı Kerim'e şefaathakkı verecek. Şikâyet hakkı verecek. Sen onu asmışsın oraya, önünde içki içiyorsun. Sen onu oraya asmışsın, Kur'an-ı Kerim'in ahkamına aykırı iş yapıyorsun. Haram yiyorsun, günah işliyorsun. Olmaz. Hepimizin evinde Kur'an-ı Kerim var. Var ama ne anladık biz ondan? Ne zaman bir şey anlayacağız? O Kur'an-ı Kerim'i açacaksın muhterem kardeşim, satır satır okuyacaksın. Kelime kelime okuyup anlayacaksın. Hocam ben onu nasıl anlayım dersiniz bilmem.

Arayan her şeyi buluyor ama biz hoca takımının, din adamı takımının da kusurunu itiraf ediyorum

size. Çünkü burada geçen senelerden, evvelki senelerden işte bana böyle kağıtlar gelir kürsüye sorarlar. Birisi sormuş:

“—Efendim ben Kur’an-ı Kerim’i öğrenmek istiyorum, ne yapayım?”

Ne yapacaksın, gayet kolay gibi geldi bana, bizim burada kardeşlerimiz var benim işaretime bakıp duruyor. Hocamız bir şey söylese de yapsak. Tamam. Birisi erkek doktor, karısı da doktor. Şişlide oturuyorlarmış. İkisi de doktor. Kur’an-ı Kerim öğrenmek istiyorlar diye haber geldi.

Tamam. Bir imam hatipli talebeyi gönderirim, kuran öğretir, biter.

Yok, öyle değilmiş. Kur’an-ı Kerim’in manasını bilmek istiyormuş. Kaç tanesi Kur’an-ı Kerim’in manasını söyleyebilir? Kur’an-ı Kerim’in manasını halka anlatacak kaç kişi var? Kaç kişi var? O zaman paçayı ben böyle kurtardım kendim. Bana bu soru soruldu ya.

Ben Ankara’dayım, Ankara’da oturuyorum dedim. İstanbul’a gelip gidiyorum, Ankara’dayım.

İstanbullu kardeşlerime sordum:

“—Yahu bu doktoru, bu hanım doktoru kime havale edelim de Kur’an-ı Kerim’i öğretsin buna? Hangi hocaya havale edelim?”

“—Yok...” dediler.

Koskoca İstanbul’da yok. Bu adama şimdi biz imam-hatip okuluna git diyemeyiz. Yani böyle birisi bir şey istedikten sonra biz de bir şey veremezsek o zaman Müslümanlar olarak hepimiz mesul oluyoruz.

Ne yapmamız lazım? Bir müessese kurmamız lazım, benim hayalim öyle. Pırıl pırıl bahçesi, tertemiz ağaçlık, çiçek gibi bir bina... Salonlar, parası vakıf, hayrat, zenginlerden geliyor. Hocalar orada oturuyorlar. Gün üçe bölünmüş. Öğleden önce kadınlar; ikindiden sonra tahsilli çocuklar, gençler; yatsıdan sonra esnaf, memur... Üç tane kademe. Yeni başlayanlar, orta dereceliler, ileriler. Kur'an-ı Kerim'in başından sonuna kadar burada, bu gördüğün pırıl pırıl müessesede Allah'ın kelamı Allah'ın kullarına anlatılır. Böyle bir şey istiyor insanın canı.

Yani sen esnafsın. "Saat sekizden sonra serbest olabilirim hocam her akşam. Allah'ın kelamını madem öğrenmek lazımmiş, nereye gideyim?" dediğin zaman, benim sana müessese gösterebilmem lazım. Tabi ben tek başıma yapamam, bunu Müslümanların yapması gerekiyor. Yapılmadığı zaman herkes mesul oluyor kardeşlerim.

Biz Allah'ın dinine güzel hizmet etmiyoruz. Dedelerimiz canlarını vermiş, mallarını vermiş, hayatlarını Allah'ın yoluna vakfetmiş. Biz, görüyorsunuz, Kur'an-ı Kerim'i öğrenmek isteyen bir kimseye, Kur'an-ı Kerim'i öğreneceği bir yer gösteremiyoruz Müslümanlar olarak. 20. yüzyılın bu kadar eğitim imkanlarının bol ve çok olduğu bir devrede bir Allah'ın kulu ben kuranı öğrenmek istiyorum diyor da doğru düzgün bir şey tavsiye edemiyoruz. Çok kusurluyuz.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi o Kur'an-ı Kerim'e güzel hizmet etmeye muvaffak eylesin... Cümlemizi Kur'an-ı Kerim'in ehli eylesin. Kur'an-ı Kerim'in davacı olmadığı kimseler eylesin...

Kur'an-ı Kerim'in şefaatçi olduğu kimseler eylesin... Hepimizi Kur'an-ı Kerim'i Fatiha'sından Nas'ına kadar her ayetini bilen uyanık, has, halis, hakiki Müslümanlar eylesin... Hayatını Kur'an-ı Kerim yolunda yürüten, Allah'ın emirlerini tutan, günahlarından, yasaklarından kaçan Müslüman olmayı nasib eylesin... Adı Müslüman, işi kâfir eylemesin.

Evlatlarımızı, nesillerimizi, zürriyetlerimizi de sevdiği mümin kâmil kullar eylesin...

Memleketimiz daha önceleri İslâm aleminin göz bebeği idi. İslâm aleminin kalbi burada tık tık atıyor idi. Bundan sonra da Rabbimiz Teâlâ Hazretleri bize gene o izzetleri, o şerefleri bahş ve ihsan eylesin... Din yolunda, Kur'an yolunda, Peygamber Efendimizin sünneti yolunda malımızla, canımızla çok güzel, çok ileri müesseseler kurarak hizmet etmeyi Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemize nasib eylesin...

Bi-hürmeti esrârı sûreti'l-fâtihah!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

12. 10. 1986 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

